

การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนา  
ตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพ  
วิสัยทัศน์ และบุคลิกภาพ ของครูมัธยมศึกษาสังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

A STUDY OF SOME FACTORS AFFECTING SELF-  
DEVELOPMENT ACCORDING TO ETHICAL  
CODES OF PROFESSIONAL TEACHER CAREER  
ON PROFESSIONAL, VISION, AND PERSONALITY  
OF SECONDARY TEACHERS UNDER THE  
OFFICE OF EDUCATIONAL AREA I

\* กาญจนา บุปผัน<sup>1</sup>  
ดร.สุวพร เข้มเฮง<sup>2</sup>  
ดร.สุนันท์ ศลโกสุม<sup>3</sup>

#### บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาความสัมพันธ์  
และค่าน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ความ  
เชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และ  
ความชัดเจนในเป้าหมาย กับการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ  
วิชาชีพครูด้านวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ กลุ่ม  
ตัวอย่างเป็นครูระดับมัธยมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของ  
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต  
1 จำนวน 5 โรงเรียน มีครูจำนวน 425 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่ม  
แบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ใน  
การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามการพัฒนา

<sup>1</sup>นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

<sup>2</sup>อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

<sup>3</sup>อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ แบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง แบบสอบถามการมองโลกในแง่ดี แบบสอบถามการเปิดรับประสบการณ์ และแบบสอบถามความชัดเจนในเป้าหมาย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84, 0.80, 0.88, 0.81, 0.90, 0.70 และ 0.78 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม (Multivariate Multiple Regression: MMR) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม (Univariate Multiple Regression: MR) ผลการศึกษาพบว่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย กับการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3 ด้าน มีค่าเท่ากับ .546 (Wilks's Lambda = .546) ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยดังกล่าวกับการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านวิชาชีพ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเท่ากับ .486, .631 และ .549 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่านำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูพบว่า

ด้านวิชาชีพ ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความชัดเจนในเป้าหมาย และการเปิดรับประสบการณ์

ด้านวิสัยทัศน์ ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความชัดเจนในเป้าหมาย และความเชื่อมั่นในตนเอง

ด้านบุคลิกภาพ กลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ความชัดเจนในเป้าหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี และการเปิดรับประสบการณ์

**คำสำคัญ** การพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

## Abstract

The main purpose of this study were to investigate the relationship between factors on self-confident, optimism, openness to experience, goal clarity, and dependent variable on self-development according to ethical code of professional teacher career consisted of three traits which were professional, vision, and personality ; and to study the beta weights of the factors contributed to the ethical code of professional teacher career. The samples were 425 secondary teachers in the Office of Educational Area I Nakhonsithammarat province in the second semester of 2007 academic year, selected by a sample random sampling technique. Tools used in the study comprised questionnaires on self-development on ethical code of professional teacher career which were professional, vision, and personality and questionnaires on self-confident, Optimism, Openness to experience and goal clarity. The reliabilities of the questionnaires were .84, .80, .88, .81, .90, .70 and .78 respectively. The data were analyzed by using Multiple Regression (MMR) and Univariate Multiple Regression (MR).

The results of the study were :

1. Factors of self-confident, optimism, openness to experience, goal clarity and self-development on ethical code on professional teacher career consisted of 3 traits, analyzed by MMR, revealed mutually related with statistical significance at the level of .01(Wilks's Lambda = .546). The Multiple correlations, analyzed by MR, between all factors and self-development on ethical code of professional teacher career consisted professional, vision, and personality were .486, .631 and .549 with statistical significance at the level of .01 respectively.

2. The beta weights of factors contributed to each factors of self-development on ethical code of professional teacher career were as follows:

Professional ability was found contributed with statistical significance at .05 level from goal clarity and openness to experience.

Vision ability was found contributed with statistical significance at .05 level from goal clarity and self-confident.

Personality ability was found contributed with statistical significance at .05 level from goal clarity, self-confident, optimism and openness to experience.

**Key words:** Self-Development of Ethical Codes of Professional Teacher Career

#### บทนำ

การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจะมีคุณภาพเพียงใด นั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือคุณภาพการสอนของครู (กรมการฝึกหัดครู. 2530: 5) ซึ่งครูเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษามาเป็นอย่างดี มีความรู้ ความสามารถในมาตรฐานวิชาชีพครู มีจรรยาบรรณ จึงเป็นบุคคลคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมอันดี อบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน มีความสำคัญต่อการศึกษาล่าเรียนในเรื่องของการสร้างคนให้เป็นคน และในทุกวันนี้กระแสโลกการปฏิรูปการศึกษา กระแสการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ครูในฐานะภูมิปัญญาของสังคม ในฐานะผู้แนะแนวทางความรู้ ต้องเตรียมและพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง โดยใช้ทางเลือกในการพัฒนาทางใดทางหนึ่งให้สอดคล้องกับยุค "ชีวิตแห่งการเรียนรู้ - สังคมแห่งภูมิปัญญา" เพื่อก้าวหน้าให้ทันกระแสโลก ครูจึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความชำนาญมากขึ้นกว่าเดิม และมีการพัฒนาตนเอง ในด้านวิชาชีพ วิทยุทัศน์ และบุคลิกภาพอยู่เสมอ (สมัคร ชินบุตร. 2545: 22) สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาว่าด้วยหลักจรรยาบรรณครู หรือมาตรฐานการปฏิบัติตน ในด้านจรรยาบรรณต่อตนเองซึ่งกล่าวไว้ว่าครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้าน

บุคลิกภาพ และด้านวิทยุทัศน์เพื่อให้ทันต่อการพัฒนาทาง วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ (สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา พ.ศ.2549: 19-20)

การที่จะพัฒนาตนเองได้นั้น จำเป็นต้องมี กระบวนการที่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ 2 ประการ คือ 1) การที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมภายในของบุคคล และปัจจัยแวดล้อมหรือเงื่อนไขขององค์กรหลาย ๆ ปัจจัยที่ถูกกำหนด ขึ้นมาอย่างสอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเชี่ยวชาญ อาศุวัฒนกุล (2530: 30) ซึ่งบอยเดลล์ (Boydell. 1985: 29) พบว่าตัวแปรภายในจิตใจ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ การมองโลกในแง่ดี และความชัดเจนในเป้าหมาย ก็เป็นส่วนสำคัญมากในการที่จะ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเอง

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความ สนใจที่จะศึกษาปัจจัยบางประการ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจน ในเป้าหมาย ว่าส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ด้านวิชาชีพ วิทยุทัศน์ และบุคลิกภาพ ของครู มัธยมศึกษา เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทาง ในการ พัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ซึ่งครูเป็นบุคคล สำคัญในการพัฒนาเด็กที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศไทยต่อไปในทุกๆ ด้าน

#### จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ความ เชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย กับการพัฒนาตนเองตามแนว จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ วิทยุทัศน์ และบุคลิกภาพ
2. เพื่อศึกษาค่าอำนาจนัยสำคัญของตัวแปร ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับ ประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย ที่ส่งผลต่อการ พัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพ วิทยุทัศน์ และบุคลิกภาพ

### สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพ วิชาชีพทัศน์ และบุคลิกภาพ

2. ตัวแปรความความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย อย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพ วิชาชีพทัศน์ และบุคลิกภาพ

### วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 15 โรงเรียน มีครูจำนวน 1,099 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 5 โรงเรียน มีครูจำนวน 425 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

#### ตัวแปรที่ศึกษา

##### 1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.2 การมองโลกในแง่ดี
- 1.3 การเปิดรับประสบการณ์
- 1.4 ความชัดเจนในเป้าหมาย

##### 2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การ

พัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

- 2.1 ด้านวิชาชีพ
- 2.2 ด้านวิชาชีพทัศน์

### 2.3 ด้านบุคลิกภาพ

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 2 ฉบับ

ประกอบด้วย แบบสอบถามการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 ด้านวิชาชีพทัศน์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 และด้านบุคลิกภาพมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 แบบสอบถามตัวแปรปัจจัยประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 การมองโลกในแง่ดี มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 การเปิดรับประสบการณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 และความชัดเจนในเป้าหมายมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลในเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 จัดเตรียมแบบสอบถามไว้จำนวน 454 ชุด นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้แต่ละโรงเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งรับแบบสอบถามคืนภายในวันนั้น นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การตรวจที่กำหนดไว้

#### ผลการวิจัย

ตารางการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณ ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามและ ตัวแปรเอคนามแปรปัจจัย กับตัวการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพวิชาชีพทัศน์ และบุคลิกภาพ

## การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนาม

Multivariate Tests of Significance (s = 3, M = 0, n = 208)

ตัวสถิติ	Value	Approx. F	Hypoth. DF	Error. DF	P - value
Pillais	.475	19.765**	12	1260.00	.000
Hotellings	.791	27.494**	12	1250.00	.000
Wilks's Lambda ( $\Lambda$ )	.546	23.675**	12	1106.00	.000

## การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนาม

ตัวแปรตาม	R	R <sup>2</sup>	R <sup>2</sup> <sub>adj</sub>	MS	Error MS	F	P-value
ด้านวิชาชีพ(Y <sub>1</sub> )	.486	.237	.230	914.783	27.960	32.716**	.000
ด้านวิสัยทัศน์(Y <sub>2</sub> )	.582	.339	.333	1153.351	21.343	54.038**	.000
ด้านบุคลิกภาพ(Y <sub>3</sub> )	.549	.302	.295	562.381	12.348	45.543**	.000

\*\* p ≤ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการพัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครูในภาพรวม มีค่าเท่ากับ .546 (Approx F=23.675, p < .000) มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการพัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครูในด้านวิชาชีพ วิสัยทัศน์ และบุคลิกภาพ มีค่าเท่ากับ .486, .582, และ .549 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้ง 4 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาตนเองตามแนวจรรยาบรรณวิชาชีพครูในแต่ละด้านได้ร้อยละ 23.00, 33.30 และ 29.50 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ วิสัยทัศน์และบุคลิกภาพ

ตัวแปร	ด้านวิชาชีพ(Y <sub>1</sub> )		ด้านวิสัยทัศน์(Y <sub>2</sub> )		ด้านบุคลิกภาพ(Y <sub>3</sub> )	
	$\beta$	t	$\beta$	t	$\beta$	t
ความเชื่อมั่นในตนเอง(X <sub>1</sub> )	.091	1.651	.145	2.833*	.180	3.41**
การมองโลกในแง่ดี (X <sub>2</sub> )	-.112	-1.841	.024	.427	.151	2.59**
การเปิดรับประสบการณ์ (X <sub>3</sub> )	.137	2.12*	.063	1.051	.131	2.13*
ความชัดเจนในเป้าหมาย (X <sub>4</sub> )	.394	6.25*	.422	7.202*	.192	2.198*
	R =.486	R <sup>2</sup> =.237	R=.582	R <sup>2</sup> =.339	R=.549	R <sup>2</sup> =.302

\* p ≤ .05

ค่าน้ำหนักความสำคัญของกลุ่มตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า

ด้านวิชาชีพ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย ( $\beta = .394$ ) และตัวแปรการเปิดรับประสบการณ์ ( $\beta = .137$ ) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .486 และอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ 23.70% ส่วนตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง ( $\beta = .091$ ) ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการมองโลกในแง่ดี ( $\beta = -.112$ ) ส่งผลทางลบต่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านวิสัยทัศน์ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านวิสัยทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย ( $\beta = .422$ ) และ ตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง ( $\beta = .145$ ) ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .582 และมีอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ 33.90% ส่วนตัวแปรการเปิดรับประสบการณ์ ( $\beta = .063$ ) และตัวแปรการมองโลกในแง่ดี ( $\beta = .024$ ) ส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านวิชาชีพอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านบุคลิกภาพ ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านบุคลิกภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย ( $\beta = .192$ ) ตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง ( $\beta = .180$ ) ตัวแปรการมองโลกในแง่ดี ( $\beta = .151$ ) และตัวแปรการเปิดรับประสบการณ์ ( $\beta = .131$ ) ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .549 และมีอำนาจในการพยากรณ์เท่ากับ 30.20%

## อภิปรายผล

ตัวแปรปัจจัยกับการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิชาชีพ

ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย และการเปิดรับประสบการณ์ ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่มีความชัดเจนในเป้าหมาย และการเปิดรับประสบการณ์ มีลักษณะเป็นบุคคลที่คำนึงถึงผลลัพธ์ ที่ตนเองต้องการในอนาคต แล้ววางแผนให้ตนเองนั้นเกิดความก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ว่าจะพัฒนาตนเองไปอย่างไร และเป็นบุคคลที่มีการยอมรับเจตคติ แนวคิด เต็มใจที่จะลองทำสิ่งใหม่ๆ และเปิดกว้างในการยอมรับเหตุการณ์ใหม่ๆ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549: 12-19) ครูจะต้องมีพฤติกรรมที่มีความรอบรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ กำหนดเป้าหมายแนวทางการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และเทคโนโลยี อยู่เสมอ ดังนั้น ความชัดเจนในเป้าหมาย การเปิดรับประสบการณ์ จึงช่วยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพ บอยเดลล์ กล่าวไว้ว่า (1985: 82) การพัฒนาจำเป็นต้องมีความชัดเจนในเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายว่าตนต้องการทำอะไรต่อไป และต้องมีการเปลี่ยนแปลงเชื่อว่าตนนั้นสามารถพัฒนาได้ หากบุคคลไม่ยอมทดลองสิ่งใหม่ๆ การพัฒนาจะไม่อาจเกิดขึ้นได้ การเปิดกว้างทรงสนจะช่วยให้มองเห็นทัศนคติได้กว่าหนึ่งด้าน พยายามมองสถานการณ์จากแง่คิดของผู้อื่นให้มาก ยิ่งมีการฝึกฝนให้เปิดกว้างบ่อยมากเท่าใด ก็จะส่งผลให้มีการพัฒนาได้มากเท่านั้น

ส่วนตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง และการมองโลกในแง่ดีส่งผลต่อการพัฒนาตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีการมองโลกในแง่ดีมากเกินไปอาจจะทำให้บุคคลไม่เห็นจุดด้อย หรือข้อบกพร่องของตนเอง ว่ามีจุดใดบ้างที่ตนเองจะต้องพัฒนาต่อไป แต่กลับมองว่าอนาคตจะต้องไม่เกิดเรื่องเลวร้ายขึ้น คาดการณ์ว่าจะต้องมีเรื่องที่ดีเกิดขึ้นแน่นอน จนไม่เกิดความกระตือรือร้นในการกระทำสิ่งใด (Boydell. 1985: 28-31)

ตัวแปรปัจจัยกับการพัฒนาตนเองตาม  
จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิสัยทัศน์

ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย และความ  
เชื่อมั่นในตนเองส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองตาม  
จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิสัยทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
ที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ความชัดเจนในเป้าหมาย และความ  
เชื่อมั่นในตนเอง เป็นลักษณะของบุคคลที่มีการวางแผน มีการ  
คำนึงถึงผลลัพธ์ที่ตนเองต้องการในอนาคต แล้ววางแผน  
กำหนดวิธีการให้ตนเองประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่  
ได้กำหนดไว้ โดยต้องอาศัยการมีจิตใจที่หนักแน่น กล้าคิดกล้า  
แสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ สามารถ  
ตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับ  
สังคมได้ มีความตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ทศพร  
ประเสริฐสุข กล่าวไว้ (2541: 16) วิสัยทัศน์เป็นภาพในอนาคต  
ที่เราอยากให้เกิดขึ้นจริง ในอนาคตข้างหน้า เป็นระบบที่มี  
รากฐานมาจากความเป็นจริงในปัจจุบัน แล้วคาดการณ์อนาคต  
อย่างมุ่งมั่น ทำให้คนในองค์กรได้ร่วมกันสำรวจโอกาสที่จะ  
เติบโต และมุ่งมั่นให้ภาพนั้นเกิดขึ้นจริงให้จริงได้ ก่อเกิดการ  
เปลี่ยนแปลงในองค์การในทิศทางที่กว้างกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้อง  
กับ โคเฮน (Cohen. 1990 ไม่ปรากฏเลขหน้า ; อ้างอิงจาก  
วรรณพร สุขอนันต์. 2541: 33) วิสัยทัศน์ของผู้นำจะเกิดขึ้นได้ก็  
ต่อเมื่อมีความชัดเจนในเป้าหมาย ดังนั้นการตั้งจุดมุ่งหมายจึง  
เป็นหลักสำคัญประการแรกของภาวะผู้นำ คนรุ่นใหม่เข้า  
มาร่วมองค์กรมาใช้เพื่อความมั่นคงปลอดภัย แต่เข้าร่วมเพราะ  
สิ่งท้าทายต้องการจะมีส่วนร่วมในสิ่งใหม่ ๆ ทิศทางข้างหน้า  
ขององค์กรจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้นำ  
องค์กรใดที่ผู้นำไม่มีวิสัยทัศน์ องค์กรนั้นย่อมไม่ก้าวหน้าหรือ  
มีแต่ความล้มเหลว ดังนั้นความชัดเจนในเป้าหมาย และความ  
เชื่อมั่นในตนเอง จึงช่วยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองตาม  
จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านวิสัยทัศน์

ส่วนตัวแปรการเปิดรับประสบการณ์ และการมอง  
โลกในแง่ดีส่งผลต่อการพัฒนาตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง  
สถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก การที่บุคคลมีการเปิดรับประสบการณ์  
และมีการมองโลกในแง่ดีมากขึ้นไปจะเป็นบุคคลที่มีลักษณะ

แสดงตัวว่าตัวเองเป็นคนรอบรู้สารพัด จนกลายเป็นคนวางตัว  
โอ้อวด ไม่มีความยั้งคิด หรือมีความมุ่งมั่น จนเกินขอบเขต จน  
กลายเป็นความดีดั่ง มักจะเป็นอุปสรรคกีดขวาง แนวทางการ  
พัฒนาเสมอ (Boydell. 1985: 28-31)

ตัวแปรปัจจัยกับการพัฒนาตนเองตาม  
จรรยาบรรณวิชาชีพครูด้านบุคลิกภาพ

ตัวแปรความชัดเจนในเป้าหมาย ความเชื่อมั่น  
ในตนเอง การมองโลกในแง่ดี และการเปิดรับประสบการณ์  
ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างมี  
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ความชัดเจนใน  
เป้าหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี และการ  
เปิดรับประสบการณ์ จะเป็นลักษณะของบุคคลที่มีจุดมุ่งหมาย  
ที่แน่นอนว่าต้องการทำอะไรต่อไปในอนาคต มีความมั่นคงทาง  
จิตใจ กล้าคิดกล้าแสดงออก ยอมรับแนวคิดและแนวทางใหม่  
เปิดกว้างในการยอมรับเหตุการณ์ต่างๆ ปรับตัวให้เข้ากับสังคม  
ได้ดี มีความพยายามตั้งใจมั่นเพื่อบรรลุความสำเร็จที่ตนเองได้  
ตั้งเอาไว้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 12-19) การ  
พัฒนาตนเองจะมีลักษณะใส่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ  
มีความรอบรู้ มีการกำหนดเป้าหมายแนวทางในการพัฒนา  
ตนเอง ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและ  
การเมือง กล้าแสดงออกในด้านต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นอยู่  
เสมอ ดังนั้น ความชัดเจนในเป้าหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง  
และการเปิดรับประสบการณ์ จึงช่วยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา  
ตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู บอยเดลล์ (Boydell. 1985 :  
28-31) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งมี  
คุณภาพที่จะเป็นแรงผลักดัน ซึ่งคุณภาพเหล่านี้ประกอบด้วย  
1) ความเชื่อมั่นในตนเอง การพยายามทดลองประสบการณ์  
ใหม่ 2) บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ ซึ่งบุคคลจะไม่  
สามารถพัฒนาได้หากไม่ยอมรับทัศนคติและแนวทางการ  
กระทำในรูปแบบวิธีการใหม่ 3) การมองโลกในแง่ดี ทำให้  
บุคคลรู้สึกมั่นคงขึ้นหรือด้วยความเชื่อมั่นในใจว่า ในที่สุดทุก  
อย่างจะจบลงด้วยดี หากเป็นเช่นนี้ ก็ดูเหมือนว่า การมองโลก  
ในแง่ดี สามารถเผชิญกับสิ่งท้าทายต่างๆ และยังคงยืนหยัดสู้  
ต่อไปได้ แม้ในเวลาที่คุณเหมือนไม่มีอะไรดีขึ้น ไม่รู้สึกไม่มั่นใจ

ผลของประสบการณ์ที่เลวร้ายจนทำให้รู้สึกว่าย่ำแย่ไม่เหลือความหวังอีกแล้ว 4)บุคคลจำเป็นต้องมีความชัดเจนในเป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายอย่างน้อยก็รู้ว่าตนต้องการทำอะไรต่อไป แม้อาจยังไม่ชัดเจนนักหากตนเองไม่เชื่อว่าตนนั้นสามารถพัฒนาได้ บุคคลนั้นก็จะต้องหยุดอยู่กับที่เหมือนกับพวกที่พอใจในสภาพปัจจุบันของตนเองจนไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนา

#### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยมาใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการฝึกเพื่อพัฒนาให้ครูมี ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย และโรงเรียนเองก็ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าว หากครูสามารถปรับปรุงศักยภาพของตนเองเพื่อพัฒนาการทำงานได้แล้วก็ควรที่จะมีการเสริมแรงทางบวกด้วย เช่น การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาจิตใจของครู หรือการมอบรางวัลให้ครูที่มีการพัฒนาตนเองเสมอในรอบปี ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง
2. สถาบันผลิตครู ซึ่งมีหน้าที่ให้ครูฝึกหัดประสบการณ์ต่างๆ และให้การอบรมบุคคลที่จะออกไปเป็นครู

ควรปลูกฝังคุณลักษณะความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย การปลูกฝังลักษณะดังกล่าวทำได้โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำนักศึกษาไปสู่พฤติกรรมดังกล่าว เพื่อที่จะให้บุคคลที่จะออกไปเป็นครู เป็นบุคคลที่มีลักษณะการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เครื่องมือที่ให้ผู้ประเมินตนเอง ดังนั้นอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดไปจากความเป็นจริง ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรนำเครื่องมือในลักษณะอื่น ๆ มาใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินการพัฒนาตนเอง จากผู้บริหารหรือเพื่อนครูควบคู่กับการประเมินตนเอง เพื่อให้ผลการวิจัยมีน้ำหนักมากขึ้น
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตัวแปรที่นำมาศึกษาซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใต้สำนึก เชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเปิดรับประสบการณ์ และความชัดเจนในเป้าหมาย ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู 33% ในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรนำตัวแปรสภาพแวดล้อม มาศึกษาประกอบด้วย



#### บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. (2530). **การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. โครงการวิจัย ศึกษาด้านการ ผลิตและการใช้ครูโครงการวิจัย 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ทศพร ประเสริฐสุข (2541,กันยายน-ตุลาคม). **วิจัยทัศน์ ศึกษา ศาสตร์ ปี 2002**, จดหมายข่าวศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). **ความเป็นครู Self-Actualization For Teacher**. กรุงเทพฯ: พลพิมพ์.
- วรรณพร สุขอนันต์. (2541). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิจัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมัคร ชินบุตร. (2545). **ทางเลือกในการพัฒนาตนเองของครู**. วิทยากรย์. 101(2): 19-22.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Boydell, Tom. (1985). **Management self-development: a guide for managers, organizations and institutions**. Geneva: International Labour Office.